

xx.xx.2022

Utvärderingsplan för EU:s fonder inom området för inrikes frågor

Rättslig grund

Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 (den allmänna förordningen) utfärdas bestämmelser om finansiella regler för asyl-, migrations- och integrationsfonden som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1147, fonden för inre säkerhet som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1149 samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1148. Nationella bestämmelser om fonderna inom området för inrikes frågor och deras förvaltning finns i lagen om fonderna inom området för inrikes frågor 1125/2021 och statsrådets förordning om fonderna inom området för inrikes frågor 119/2022.

I artikel 44 i den allmänna förordningen konstateras det att fondernas program ska utvärderas. För att bedöma programmens genomslag ska en halvtidsutvärdering genomföras senast den 31 mars 2024 och en slututvärdering senast den 30 juni 2029. Den förvaltande myndigheten ska upprätta en utvärderingsplan, som kan omfatta samtliga program. Utvärderingsplanen ska läggas fram för övervakningskommittéerna senast ett år efter beslutet om godkännande av programmen.

Utvärderingsplan

Utöver halvtids- och slututvärderingarna utvärderas EU:s fonder inom området för inrikes frågor framför allt i samband med beredningen av de årliga prestationsrapporterna. Övervakningskommittén för respektive fond har här en central roll, eftersom dess uppgift är att granska framstegen med att genomföra programmet och uppnå målen och att godkänna prestationsrapporterna. Övervakningskommittéerna godkänner också utvärderingsplanen och granskar hur utvärderingarna avancerar bl.a. genom genomförandeplanerna. Utvärderingen av programmens genomslag sker huvudsakligen inom ramen för övervakningskommitténs arbete. Den förvaltande myndigheten ansvarar för att nödvändiga förfaranden har inrättats för att ta fram och samla in de uppgifter som krävs för utvärderingarna.

Syftet med utvärderingarna är att förbättra kvaliteten när det gäller utformning och genomförande av program. Utvärderingarna görs mot följande kriterier:

- ändamålsenlighet,
- effektivitet,
- relevans,
- samstämmighet,

- mervärde för unionen.

Utvärderingarna får också omfatta inkludering, icke-diskriminering och synlighet.

Minst två gånger under programperioden anordnas ett översynsmöte mellan kommissionen och medlemsstaten för att granska prestationen för varje program. Översynen kan också äga rum skriftligen.

Halvtids- och slututvärdering

För att bedöma genomslaget av fondernas program ska en halvtidsutvärdering genomföras senast den 31 mars 2024 och en slututvärdering senast den 30 juni 2029. Halvtids- och slututvärderingarna ska utföras av experter som är funktionellt oberoende. Kommissionen förväntas utfärda separata anvisningar eller underlag för halvtids- och slututvärderingarna. Övervakningskommittéerna behandlar halvtids- och slututvärderingarna innan de överlämnas till kommissionen. De godkända halvtids- och slututvärderingarna publiceras på fondernas webbplatser.

I halvtidsutvärderingarna utvärderas fondernas ändamålsenlighet, inbegripet framstegen med att uppnå målen. Slututvärderingarna ska uttryckligen inriktas på att utvärdera programmets genomslag. Resultaten av halvtidsutvärderingen utnyttjas för att förbättra kvaliteten under den återstående programperioden samt för att utforma den kommande programperioden 2028–2034 och utarbeta program. Resultaten av slututvärderingen kan också utnyttjas för efterhandsanalys av kvaliteten när det gäller utformning och genomförande av programmen under programperioden 2021–2027.

Prestationsrapport

Årliga prestationsrapporter för varje fond ska lämnas in till kommissionen senast den 15 februari varje efterföljande år från 2023 till och med 2031. Övervakningskommittén för respektive fond godkänner fondens prestationsrapport. Den förvaltande myndigheten bereder prestationsrapporten, i vilken rapporteras om bl.a. följande:

- framstegen med att genomföra programmet och uppnå delmål och mål,
- eventuella faktorer som påverkar programmets prestation och de åtgärder som vidtagits för att åtgärda dem,
- komplementariteten mellan de åtgärder som får stöd genom fonden och det stöd som ges genom andra unionsfonder,
- genomförandet av kommunikations- och synlighetsåtgärder.

Övervakningskommittén för respektive fond granskar framstegen med att genomföra programmet och uppnå delmålen och målen innan den godkänner prestationsrapporten. Övervakningskommittén ska använda ovannämnda kriterier för utvärdering i sitt utvärderingsarbete och ge den förvaltande myndigheten respons och utvecklingsförslag i syfte att förbättra kvaliteten när det gäller utformning och genomförande av program. För godkännandet av prestationsrapporten anordnas ett separat möte för övervakningskommittén med fokus framför allt på utvärdering.

Prestationsrapporterna publiceras på fondernas webbplatser.

Dessutom överförs de kumulativa uppgifterna för indikatorerna till kommissionen två gånger om året.

Genomförandeplan

För varje fond upprättas en nationell genomförandeplan med en närmare beskrivning av de åtgärder som ska genomföras inom ramen för programmet, hur genomförandet ska framskrida och en exaktare allokering av finansieringen. Genomförandeplanerna kommer att uppdateras årligen. Övervakningskommittéerna deltar i uppdateringsprocessen.

Processen för uppdatering av genomförandeplanerna utgör en möjlighet att granska och utvärdera framstegen med att genomföra programmen och uppnå målen med beaktande av utvärderingskriterierna ovan. Samtidigt kan genomförandeplanerna ändras så att de bättre bidrar till programmets mål. De programspecifika prestationsramarna kan utnyttjas vid utvärdering och uppdatering av genomförandeplanerna.

Övervakningskommittén

Övervakningskommittén har en central roll i utvärderingen. Dess uppgift är att säkerställa programmets framsteg med uppnåendet av dess mål samt stödja samordningen av programmet med andra relevanta program och strategier. Övervakningskommittén ska således granska framstegen med att genomföra programmet och uppnå målen.

Övervakningskommittén godkänner utvärderingsplanen och granskar hur utvärderingarna avancerar i samband med godkännandet av prestationsrapporten. Övervakningskommittén kan inverka på framstegen med att genomföra programmet och uppnå målen genom genomförandeplanen. Utöver prestationsrapporten och genomförandeplanen tar den förvaltande myndigheten fram nödvändigt material för den utvärdering som krävs för övervakningskommittén.

Vid övervakningskommitténs möte som anordnas i samband med godkännandet av prestationsrapporten ligger fokus framför allt på utvärdering. På mötet granskar övervakningskommittén framstegen med att genomföra programmet och uppnå målen med användning av ovannämnda kriterier för utvärdering. I utvärderingsarbetet kan en fondspecifik prestationsram användas. Övervakningskommittén ger den förvaltande myndigheten respons och utvecklingsförslag i syfte att förbättra kvaliteten när det gäller utformning och genomförande av program.

Fortlöpande utvärdering

Utöver halvtids- och slututvärderingarna, godkännandet av prestationsrapporten och uppdateringen av genomförandeplanen utvärderas programmen fortlöpande som en del av det vardagliga tjänstearbetet. Den förvaltande myndigheten upprätthåller och uppdaterar systematiskt de fondspecifika prestationsramarna. Prestationsramen är en prestationsbaserad ram bestående av output- och resultatindikatorer som är kopplade till specifika mål och som valts för programmet.

Prestationsramen möjliggör övervakning och utvärdering av program prestationerna. Prestationsramen utnyttjas vid rapportering och vid mätning av den övergripande prestationen. Den förvaltande myndigheten uppdaterar prestationsramen systematiskt och utvärderar därigenom genomförandet av programmet. Prestationsramen används också vid upprättandet och

godkännandet av prestationsrapporten samt uppdateringen av genomförandeplanen. Prestationsramen kan vid behov behandlas på övervakningskommitténs möten.

I samband med upprätthållandet och uppdateringen av prestationsramen genomför den förvaltande myndigheten intern utvärdering av genomförandet av programmen och genomförandeplanerna. Frågor som aktualiseras vid den interna utvärderingen behandlas mer ingående inom ramen för övervakningskommitténs möten.

Årsklocka för utvärdering

Januari–februari	Behandling av prestationsrapporterna i övervakningskommittéerna/ utvärdering
September–november	Utvärdering som en del av uppdateringen av genomförandeplanerna